

Шосткинський дошкільний навчальний заклад № 3 «Ведмежатко»

Шосткинської міськради

Доповідь

**«Виховуємо патріотизм змалку.
Ознайомлення з українською
художньою літературою дітей
молодшого віку»
(до педради)**

Підготувала вихователь

ЗДОН №3 «Ведмежатко»

Безугла Олена Миколаївна

Найважливіше у житті кожної людини - її Батьківщина. Виховувати патріотичні почуття потрібно змалку. Василь Сухомлинський зазначав: «Любов до Батьківщини починається із захоплення красою того, що бачить перед собою дитина, чим вона милується, у що вкладає частку своєї душі. Захоплення красою землі, де жили діди і прадіди, де нам судилось прожити життя, повторити себе в дітях, постаріти і піти в землю, яка народила нас, - це найважливіше емоційне джерело любові до Батьківщини». Патріотичне почуття за своєю природою багатогранне, воно об'єднує всі сторони особистості: моральну, трудову, розумову, естетичну, а також фізичний розвиток і передбачає вплив на кожну із сторін для отримання єдиного результату.

Перший етап, який є основою патріотизму, починається з раннього періоду життя в сім'ї, з родинного виховання. Це обумовлено, тим, що вона являє собою своєрідний мікроколектив, що ґрунтується на довірливих відносинах між членами родини, на емоційному переживанні різних життєвих подій. З ними в дітей пов'язуються поняття про свій будинок, свої рідні місця, свій край, свою Батьківщину. Якщо патріотизм – це почуття приязні, відданості, відповідальності і т.д. до своєї Батьківщини, то дитину ще в ранньому віці необхідно навчити бути приязною (до чого - небусть, бути відповідальною в її малих справах, вчинках). Перш ніж дитина навчиться співпереживати бідам та проблемам Батьківщини, вона повинна навчитися співпереживанню взагалі як людському почуттю. Захоплення просторами країни, її красою та природними багатствами виникає тоді, коли дитину навчили бачити красу безпосередньо навколо себе. Тож, перш ніж людина навчиться трудитися на благо Батьківщини, необхідно навчити її добросовісно виконувати трудові доручення, прищеплювати любов до праці, культури, традицій, мистецтва, художньої літератури.

Ознайомлення з художньою літературою розширює кругозір дитини, емоційно збагачує її пізнавальну діяльність, розвиває здатність давати відгук на яскраву, образну мову. Мова художньої літератури та творів фольклору відрізняється образністю, виразністю, вона впливає не тільки на свідомість, але і на почуття слухачів. Ввести дитину в багатий світ художніх образів, що відображають явища природи, життя і взаємини людей, розвивати емоційне ставлення до них, навчити розрізняти прекрасне, добре і жорстоке, зле - важливі завдання навчання і виховання.

Дітей слід знайомити з різними жанрами художньої літератури - з оповіданням, казкою, віршем, байкою. Необхідно використовувати розповідання, читання книги, читання напам'ять. Співвідношення цих методів залежить від віку дитини і від жанру художніх творів. Діти навчаються розповідати казку, розповідь, виразно читати вірш, короткий прозовий текст, потішку, ритмічно промовляти веселий ігровий вірш-жарт. Виконання художнього твору спонукає дитину ще раз відчувати його, глибше зрозуміти, знову пережити з героями всі події. Розповідаючи, дитина

повинна передати твір повно, зрозуміло, послідовно, використовуючи різні засоби образності й виразності мови.

Художня мова стає надбанням самої дитини. Норми мови художньої літератури і повинні визначати норми мови дитини, виховуючи не тільки її правильність, але і образність, виразність.

У молодших групах знайомство з художньою літературою здійснюється з допомогою літературних творів різних жанрів. У цьому віці вчать дітей слухати вірші, казки, оповідання. Також дітей вчать стежити за розвитком дії в казці, співчуття позитивним героям. Малюків також привертають твори віршованого жанру, які відрізняються ритмічністю, чіткою римою, музичністю. Діти починають запам'ятовувати текст при повторному читанні (або багаторазовому повторенні), затверджуються в почутті ритму, засвоюють сенс вірша. При цьому мова дитини збагачується найбільш запам'ятованими йому словами і реченнями.

Спроможні уважно слухати й розуміти зміст забавлянок, пісеньок, колискових, загадок; усвідомлюють коли їх доречно застосовувати. За допомогою дорослого або самостійно відтворюють тексти малих фольклорних жанрів і віршів. Прагнуть до індивідуального й колективного розглядання ілюстрацій до творів. Знають зміст коротеньких народних казок, «читають» у книзі. Проявляють інтерес до книг і дитячих журналів, розуміють правила поводження з ними. Створюють в уяві образ літературного героя та можуть передати його особливості доступними засобами.

Свою роботу спрямувала на виховання любові до мами й тата, до родини. Намагаюсь вчити дітей поважати старших, бути дружніми з однолітками. В нашій групі розміщений куточок книги, де діти, коли відвідували садочок, мали можливість користуватися художньою літературою. Це яскраві книжечки, відповідно за віком: українські казки, потішки, вірші, мнемотаблиці до віршів та казок. Зараз, коли працюємо дистанційно, створюю відеоролики до занять з художньої літератури. За допомогою мнемо таблиць вивчали вірші: І. Блажкевич «У дитячому садку», Г. Шевчук «Лісом осінь походила», потішку «Водичка, водичка». Вдома діти разом з батьками вчать вірші та надсилають відео. Для батьків надаю консультацію з переліком художніх творів, патріотичного напрямку для читання вдома. У процесі художньо-мовленнєвих занять діти творчо розвиваються, стають більш самостійними. Також виховується інтерес до художнього слова, розвивається естетичне сприйняття твору в єдності змісту і форми, вміння оцінювати твір, розрізняти жанри, формуються здібності відчувати художній образ, вловлювати ритмічність поетичного мовлення, інтонаційну виразність художнього читання.

Таким чином, художня література вже в дошкільному дитинстві виконує важливі завдання естетичного виховання та виховання в цілому. Вона поглиблює пізнання дійсності, розширюючи життєвий досвід дітей, виводячи його за межі особистих спостережень, збагачує новими уявленнями.

Художня література вчить бути громадянином, даючи в образній, емоційній формі перші уроки патріотизму, розвиває естетичне сприйняття, естетичні уявлення та почуття, залучає дітей до активної художньо-мовленнєвої діяльності, розвиває художньо-мовленнєві творчі здібності, виховує естетичний смак, що виражається в оцінці доступних дитині творів дитячої літератури, явищ дійсності.